

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра германської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 05 » 09 2023 р.

ПРОГРАМА

**Виробнича практика
(перекладацька (німецька мова) - безвідривна)**

для студентів

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми 035.041.03 Переклад (англійська мова)
спеціалізація
035.041 Германські мови і літератури (переклад включно)

Київ –2023

Розробники:

Шапочкіна Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Шапочкіна Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від 25 серпня 2023р. №1

Завідувач кафедри

Русудан МАХАЧАШВІЛІ

Програму практики погоджено з гарантом освітньої професійної програми (керівником проектної групи) 035.041.03 Переклад (англійська мова)

Гарант освітньої професійної програми (керівник проектної групи)
01.09.2023р.

(Андрій КОЗАЧУК)

Програму практики перевірено
01.09.2023р.
Заступник декана Факультету
романо-германської філології

Марина ЗВЕРЕВА

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180	
Курс	4	
Семестр		8
Кількість змістових компонентів з розподілом:	1	
Обсяг кредитів		6
Обсяг годин		180
Тривалість (у тижнях)	безвідривна	
Форма семестрового контролю		залік

1. Бази практики

Базою практики виступає Київський університет імені Бориса Грінченка Інститут філології кафедра германської філології, Лінгвістичний центр германських мов.

3. Мета та завдання

Надати освіту в галузі філології, зокрема, перекладу, із широким доступом до працевлаштування; підготувати студентів із поглибленим інтересом до певних галузей філології, зокрема перекладознавства, для подальшого навчання. Навчати як письмовому, так і усному видам перекладу; сформувати комунікативну, лінгвістичну і соціокультурну компетенції студентів – майбутніх перекладачів з англійської мови з урахуванням їхніх майбутніх професійних потреб.

Завдання практики:

Протягом практики у студентів мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4

Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8

Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9

Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК12

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ФК 7

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних, фактів, інтерпретації та перекладу текстів англійською мовою.

ФК 10

Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11

Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12

Здатність до організації ділової комунікації

Комунікативні компетенції:

ФК 13

Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

ФК 14

Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.

ФК 15

Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів

комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;

ФК 17

Інформаційна комунікативно – технічна компетенція: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних;

ФК 18

Перекладацька компетенція: знання специфічних перекладацьких трансформацій, уміння їх застосовувати у перекладі різножанрових текстів, здатність розпізнавати основні перекладознавчі поняття, щоб працювати з машинним перекладом, послідовним усним та художнім перекладацьким супроводом;

4. Результати проходження практики

Програмні результати навчання

ПРН 3

Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 5

Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 12

Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 13

Аналізувати й інтерпретувати твори англomовної літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 14

Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15

Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 17

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18

Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі перекладознавства та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20

Володіти англійською мовою на рівні C1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання;

ПРН 21

Перенести знання та вміння у перекладацьку практику письмового і усного перекладу, усного послідовного перекладу, використання новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій;

ПРН 22

Володіти перекладацькою технікою, знання теорії і володіння практичними навичками проектування, конструювання,

моделювання процесу перекладу; складати різні види планів для організації процесу перекладу.

5. Структура практики

Тематичний план

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами роботи
Модуль 1 Перекладацький проект	
Етап 1. Укладання термінологічного глосарію (100 термінів)	90
Етап 2. Здійснення перекладу спеціалізованого німецькомовного тексту українською мовою.	90
Усього	180

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики

Практика на четвертому курсі денної форми навчання проводиться без відриву від навчання. Обсяг годин – 180(8семестр). Студенти-практиканти перебувають на базі практики, організують свою діяльність відповідно до Статуту установи, виконують Правила внутрішнього розпорядку та розпорядження керівників практики. Базами практики визначаються кафедра германської філології Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка, Лінгвістичний центр германських мов. Попередня підготовка до практики студентів передбачає виконання таких етапів:

1. Складання індивідуального плану виробничої практики, який включає етапність та термін виконання її завдань;
2. Відвідання настановної конференції, на якій керівники практики оголошують строки та етапи практики, порядок її проходження, а також вимоги щодо оформлення результатів практики;
3. Проходження інструктажу про порядок проведення практики.

6.2. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота передбачає укладання наступного пакету документів:

1. **Звіт-самоаналіз** з практики (довільна форма, обсяг максимально 2 сторінки А4, 12 шрифт, інтервал 1.5).

2. **Словник**, який включає щонайменше 100 термінів відповідно до обраної тематики.

3. **Переклад** спеціалізованого німецькомовного тексту (приблизно 15 000 друкованих знаків кожен текст) на аркушах А-4 (шрифт – New Times Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – одинарний, кількість рядків на сторінці – 44 – 46). Усі окремі оригінальні тести повинні мати бібліографічний опис, у разі використання матеріалів з Інтернету – повну електронну адресу. Переклад рекомендується оформити у такий спосіб (без виділення рамок таблиці):

Текст оригіналу	Текст перекладу
...	...

Якщо немає можливості сканувати німецькі тексти, вони повинні бути у наявності у друкованому вигляді і пронумеровані.

Підсумки практики підводяться на підсумковій конференції, на якій студенти діляться враженнями, висловлюють зауваження та побажання щодо організації й проведення практики, а також обговорюються на засіданнях кафедри германської філології.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

Студенти вищих навчальних закладів при проходженні практики зобов'язані: до початку практики відвідати настановну конференцію; отримати від керівника практики від кафедри програму, щоденник, індивідуальне завдання, методичні матеріали; проконсультуватися з керівником щодо оформлення документів; дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та внутрішнього розпорядку базової установи; у повному обсязі та своєчасно виконувати завдання практики, передбачені програмою; виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість; своєчасно звітувати про виконання програми практики, подавши керівнику від кафедри необхідну документацію.

Студенти-практиканти мають право: вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики; отримувати консультації викладачів та представників базової установи з усіх питань проходження практики; на базі практики студент-практикант має право одержати обладнання, документацію, необхідні для його діяльності; на кафедрі отримати повну інформацію про форму звітності та термін проходження практики.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету

Керівниками практики призначаються провідні фахівці кафедри германської філології Інституту філології. Діяльність **керівників практики від кафедри** здійснюється у три етапи: початковий, основний та підсумковий етапи.

На початковому етапі керівники практики від кафедри зобов'язані:

- взяти участь у настановній конференції;
- провести інструктаж про порядок проходження практики;
- у перший день провести розмову зі студентами стосовно організації проведення практики: ознайомити студентів з програмою проведення практики, призначити консультаційні дні, видати щоденники практики, проконсультувати студентів стосовно правильності заповнення щоденника;
- порекомендувати студентам необхідну наукову літературу та словники.

На основному етапі керівники практики від кафедри зобов'язані:

- за графіком проводити консультації, на яких студенти зможуть отримати рекомендації щодо подолання труднощів пов'язаних з перекладом певних текстів, перевіряти чорновий переклад текстів і вносити поправки;
- перевіряти виконання індивідуального завдання студентом-практикантом;
- інформувати завідувача кафедри про порушення правил проходження виробничої практики.

На підсумковому етапі керівники практики зобов'язані:

- перевірити переклад у повному обсязі, висловити зауваження та оцінити практику беручи до уваги якість оформлення звітної документації;
- перевірити наявність, правильність оформлення та якість складання звітної документації, оцінити кожну складову звітної документації;
- скласти характеристику роботи студента-практиканта, виставити підсумкову оцінку за проходження практики;
- скласти і подати на розгляд завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики студентів із зауваженнями та пропозиціями.

Керівники практики від кафедри у тижневий строк перевіряють звітну документацію студента, оформлену в окрему папку з файлами за кожним компонентом звітної документації, підраховують кількість балів і виставляють загальну оцінку в відомість та залікову книжку студента. Оцінка може бути занижена, у разі якщо звітна документація подається студентом після вказаного кінцевого терміну.

7.Контроль навчальних досягнень

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Види робіт/діяльності студентів	Форма звітності	Максимальна кількість балів		
		За одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Термінологічний словник	письмово	30	1	40
Перекладацький проект	письмово	40	1	50
Оформлення звітної документації	письмово	10	1	10
		Разом		100
Максимальна кількість балів		100		
Розрахунок коефіцієнта		1,0		

7.2. Перелік звітної документації

1. Звіт-самоаналіз з практики.
2. Словник термінів.
3. Переклади наукових текстів.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Звіт про практику відбувається **в усній або письмовій формі**. Студенти демонструють або надсилають в ЕНК переклади уривків спеціалізованих текстів.

Загальні підсумки практики підводяться на підсумковій конференції, на якій студенти у формі бесіди діляться враженнями, висловлюють зауваження та побажання щодо організації й проведення практики, а також обговорюються на засіданнях кафедри германської філології.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Здійснюється у формі заліку шляхом підрахунку загальної кількості балів за усі види робіт з урахуванням коефіцієнту (max 100).

На підставі аналізу відгуку від керівника практики про роботу студента-практиканта, звітної документації й індивідуальної роботи з керівником від кафедри студенту-практиканту виставляється підсумкова оцінка. Практика оцінюється за 100 бальною шкалою.

7.1. Розподіл балів, які отримують студенти

8 семестр

№	Вид діяльності	Бали
1.	Переклад спеціалізованого тексту	50
2.	Укладання термінологічного словника	40
3.	Залік: оформлення та надсилання в ЕНК звіту та документації з практики	10
	Усього:	100

7.2. Критерії оцінювання якості виконання перекладів

Переклад спеціалізованих текстів оцінюється згідно з основними вимогами до виконання письмового перекладу. Основні критерії оцінки якості виконання перекладів можна сформулювати у такий спосіб:

1) адекватність передачі фактичної інформації – перевіряється, чи правильно перекладач зрозумів зміст вихідного тексту і наскільки коректно цей зміст викладено у похідному тексті; відсутність помилок у передачі немовної інформації (цифри, графіки, тощо); наявність всього фактичного матеріалу (відсутність пропусків і скорочень);

2) дотримання перекладачем відповідного стилю – у тексті перекладу стильові особливості та загальний тон викладення матеріалу повинен відповідати особливостям даного стилю у тексті перекладу, тобто врахування відмінностей науково-технічного, публіцистичного та інших стилів у мовах оригіналу і перекладу;

3) лексична та граматична правильність тексту перекладу – врахування лексичних та граматичних помилок у тексті перекладу.

7.3. Критерії оцінювання оформлення документації з практики.

Студенти отримують зразки оформлення звітної документації на початку проходження філологічної практики. Вони повинні вчасно заповнювати графи щоденника практики, а також правильно оформлювати і вчасно надавати текст перекладу, звіт з проходження практики і спеціалізований словник.

Оцінка за документацію виставляється згідно з правильністю, повнотою, грамотністю її оформлення.

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Рекомендовані джерела

1. Антоненко І. П., Баркова О. В. Каталогізація електронних ресурсів: науково-методичний посібник. — К.: Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського, 2007. — 115 с.
2. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст]: (ГОСТ 7.1—2003, ІДТ): ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — Чинний з 2007—07—01. — К.: Держспоживстандарт України, 2007. — III, III, 47 с.; 29 см. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).

3. Васишин Д. В. Рекомендації зі складання й оформлення списку використаних джерел і літератури [Текст] / Д. В. Васишин, О. М. Васишин. — Л. : Укр. акад. друкарства, 2008.
4. Васильченко М. П., Кушнарєнко Н. М., Мільман В. А. Бібліотечні фонди. — Харків : Основа, 1993. — 152 с.
5. Карачинська Е. Т., Удалова В. К. Бібліотечні каталоги. — Харків : Основа, 1992. — 160 с.
6. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. — Київ, 2013. — 28 с.
7. Павлюк Н. В., Мілова О. Є. Перекладацька практика : Методичні рекомендації / Н. В. Павлюк, О. Є. Мілова. — Київ : КУБГ. — 2017. — 42 с.

9. Додаткові ресурси

1. Лобузїна К. В. Електронна наукова періодика відкритого доступу: семантичні веб-технології для бібліотек / К. Лобузїна // Бібліотечний вісник. — 2015. — № 3. — С. 18-23. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/bv_2015_3_5.pdf.
2. Лобузїна К. Електронний каталог НБУВ: проблеми адаптації до умов сучасного інформаційного середовища / К. Лобузїна, А. Клочок // Бібліотечний вісник. - 2011. - № 4. - С. 3-10. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2011_4_1.
3. Лобузїна К. В. Фундаментальна електронна бібліотека «Україніка»: технологічна організація та основні принципи управління інформаційними ресурсами [Електронний ресурс] / К. Лобузїна // Бібліотека. Наука. Комунікація : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 6-8.10.2015 р.). — 2015. — Режим доступу: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/656>.
4. Breeding M. Next-Generation Library Catalogs. Chapter 1: Introduction // Library Technology Reports. - 2007. - Vol. 43, No 4. - P. 5-14. - Режим доступу: <http://alatechsource.metapress.com/content/p6rll2h042601168/fulltext.pdf>
5. Next-generation library catalogues: reviews of Encore, Primo, Summon and Summa / K. Stevenson, S. Elsgood, D. Seaman [et al.] // Serials. — 2009. — № 22 (1).

Додаток 1

(приклад оформлення титульної сторінки)

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет романо-германської філології

кафедра германської філології

ДОКУМЕНТАЦІЯ

з _____ практики

студента-практиканта

група _____

курс _____

Керівник _____

Додаток 2

Термінологічний глосарій

<i>Слово</i>	<i>Переклад</i>

Додаток 3

Перекладацький проект

Авторський переклад спеціалізованого німецькомовного тексту

Текст оригіналу	Текст перекладу

Список використаної літератури

Вказуємо джерело, яке було обрано для перекладу, а також покликання на нього

Звіт з практики

1 сторінка А4, 14 шрифтом, довільна форма, німецькою мовою